

1978/2

ՅԱՌԱՋ Ա 5

ՀԱՅՈՒՄ

1978

1928

1978

ჩემო კავარა მეგობარი!

ქურნალი „დილა“ დაიბადა 1928 წლის იანვარში.

წელის მას დაბადებიდან 50 წელი შეუძლებდა:

„დილაში“ მრავალი კარგი მოთხოვბა, ლექსი და ზღაპარია დაბეჭდილი.

ბეჭრის დღეს საქართველოდ ცნობილია მწერალება და მსატეარმა ამ ქურნალში აიღია ფესი.

ქურნალი ერთობლივის იმის ცდაში იქთ, რომ პატარა მკითხველის გული მოენადირებინა.

ასეა დღესაც.

ამ ნომერში გბეჭდავთ 50 წლის მანძილზე წევნის ქურნალში გამოქვეყნებულ ნაწარმოთვებებიდან საუკეთესოთა მორის საუკეთესოებს.

ქურნალის მცირე მოცულობის გამო, აქ ვერ მოხვდა არა ერთი შესანიშნავი, მაგრამ მოზრდილი—ლექსი, მოთხოვბა თუ ზღაპარი.

ნახატი ზაურ ღეისაძისა

საქართველო გავახარო

იორამ გამერთელიძე

რომ არავის ვათქმევინო:

— შენ ქართველი არა ხარო,
დედა უნდა გავახარო,

მამა უნდა გავახარო!

განა მართლა პატარა ვარ,
აბა, მნახეთ გაის ამდროს;

დიდი ბიჭი, დი-დი, დი-დი,

დი-დი უნდა გავიზარდო!

და მაშინაც, რომ არა თქვას,

შენ ქართველი არა ხარო,—

მთავარია—საქართველო,

საქართველო გავახარო!

მამა გეგენა

ნიმო ნაკაშიძე

ერთ საღამოს მამა სამუშაოდან დაღლილი დაბრუნდა. ოთარიკო მოუთმენლად ელოდა მის მოსვლას და კიბეზე მიეგება, შეხედა თუ არა, მაშინევე ჰქოთხა:

- რა იყო, მამა, ავად ხარ?
- დავიღდე, შვილო, ბევრი ვიმუშავე-
მეორე ღლეს, დილით, როდესაც მამა ადგა,
ადგა ოთარიკოც.
- რა ამბავია, შვილო, ასე ადრე რად ადე-
ქი? — პეითხა დედამ.

მამას უნდა წავყვე სამუშაოდ, მივეხმარე-
ბი და აღარ დაიღლება, — უპასუხა ოთარიკომ და
ქედი დაიხურა.

მამას გაეცინა, ბიჭუნა ხელში აიყვანა, აქოცა
და უთხრა:

— ყოჩალ, ბიჭო, ისე გამახარე, რომ აწი აღარ
დავიღლებიო!

კვირასო მიმოგებოւ მილოცავი ირატოლს და
შიგნიანი სინეს მოძრავილებზე საჭაპა.

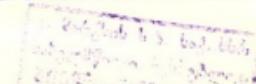
აქცენტი შეგობრებით — მხედრული კუკრულები
— ვესიოლი კარტუზებით.

ცაცას მარცხეაღი

თორ ალავაძი

შეიტრინდენ ჩემი მუშაობა —
ფრთხილენი და მაღალ
დედა, რა ლამაზები აქვა
გადა, ძერადი და აფაღუნობი
კაბანური უწევებისამ დაშვები
ჰეროინებით ხალგის;
შეიგან უნიბის უფრობი,
ზოგად კი უფრო უწოდები.
ჩემი მუშაობისამ ჩასა-თუას
და ჩამიუჯ არ გატენდები,
გამოსამ მიერთ შეკრიბა.
კაბანურით დაგრძინა.

მგზავრები

ანა ხახუთაშვილი (ცხვიტი)

მზიას და ბიძინას დედამ კანუეტები მისცა.
მზიამ ისინი წინსაფრის ჯიშებში ჩაიწყო. ბი-
ძინამ თვალი რომ შეასწრო, მზია გარეთ გა-
შოიპატება.

— აი, მზია, შეხედე, ვაშლების ყუთი ნამდ-
ვილ მატარებელს არა ჰეგავსი? მოდი ჩაესხ-

ნებატი განანა მორჩილაძისა

БАРВІНОК

საღითა და გაღილო გილოცავო
ჩასაჭ აასაჭარებუ რზირალ
„დიდი“ შესახებაა ისიდის.

კვირას გვირჩებო და აასარ-
ვებო, დაა, თბილი კალას და
უზრუნველყო გუდა ანიშანდეს სიმბ-
რულს ნორჩ გაითხვის, რომილ-
საც კითი, პატიოსას, სამომა-
ლოს გაზიარები გორალაძე
ზედის.

კვირას კი რზარალი გვირ-
ჩებო კი სისა გირგი გადა-
მომართებო, და აასარ-
ვებო გვირგი გადამომართებო.

„ბორვინოკი“,
უკარიანა.

დეტ, ვითომ მატარებელია და დიდებამსან
წავიდეთ.

მზიას მოეწონა ძმის აზრი, კაბის კულტური
შეისწორა და შეი მოიკალათა. ბიძინამ მზიას
ხასიათი კარგად იცოდა: სწოლზე ან სკამზე
გოგონა ღლნავ რომ დაგერწიათ, იმწამსვე
თვალებს დახუჭავდა და ჩაეძინებოდა. მამის
ჩალის ქუდიც თავზე ჩამოაფხატა, ვითომ
სამგზავროდ გამოაწყო.

— იშ, როგორ გიხდება, დედაც კი ვერ
გიცერობს,—ტაში შემოჰკერა ბიძინამ და მზიას
გვერდით მიუჯდა,—აა, მზია, ფრთხილად
იყავი, მატარებელი ახლა მალე ხილზე გავა
და ძალიან შეტორტმანდება; კუ-კუ-კუ!—
დაიცვირა ბიძინამ და ყუთი ღლნივრად შეა-
ტოქა. მზიას ემა რწევა, ჯერ გაინაბა, მერე
თვალები წალულა და ძილიც მოერია. ბიძი-
ნამ იღროვა და ხელი მზიას ჯიბისაკენ გაა-
პარა.

— ქურდობისათვის, იცი, რა დღეს და-
გაყრი?—უცებ მოესმა ბიძინას მეზობლის
ხმა და ხელი უკანვე ცივად წაილო. ევონა,
განზრახვას მიუზღდნენ; ნამდვილად კი მეზო-
ბელი ძალს უჯავრდებოდა. ბიძინა ყუთი-
დან ამოეციდა, დედასთან გაიქცა და ალელვე-
ბით უთხრა:

— დედიკო, მზიას ჩაეძინა, ჩქარა, წამოიყ-
ვანე, კანუეტები არავინ მოპაროს!

პიპი, პიპი

გაყვალა მჩევლიშვილი

— კიკლი, კიკლი, კიბესა,
ყურცვეიტების ციხესა,
ბაჭიები სუჟიან,—

მეღლა კბილებს ილესავს.

— სტაფილო მაქვს ჩანთითო,
აქეთ ჩამობრძანდითო!

— არ ჩამოვალო, არაო,
მეღლავ მატყუარაო!

ნეირი გების

გიორგი ერიშვილი

მუდმი, ჩემო სანატრელო,
საყვარელო ბები!
დაგოცნი და დამიკოცნე
უკეთ ნაცნობები.
უკეთ, ჩემო ტებილო ბები,
ბები, ჩემო ტებილო ბები!
აგრემც გზნატვლები,
აგრემც გმომომგზავნე
მე ცალექ გმომომგზავნე
თეთრი ჩურჩხელები.
სხვა ხილიც არ დაივიწყო:
სხვა ხილიც არ დაივიწყო:
კოში, ვაშლი, შესლები,
ჩამიჩი და ლელვის ჩირი,
თხილი და კაქლები.

ღუღიკო

ი. გრიშაშვილი

პაწაწინა გულიკო,
საიდ მიტჩარები?
გსურს პირველმა ჭიალო
სასწავლებლის კარგი!
ომებიც დაგივარცხნია,
მიხვალ, მიამავუნებ
მოგონების თანხლებით.
დღეს პირველად გიგირავს
რევული და წიგნები...
გაიზრდები, გულიკო,
კარგი ჭალი იქნები!

გევარი გევარი

მარიანი

გოგის ძალიან უყვარს ხილი, ტები-
ლეული. თუ რამეს მოპერა თვალი, აღარ
არის შოსკენება.

— ბები, მომე ვაშლი! ბევრი ვაშლი
მინდა.

— ბები, მომე თხილი, ბევრი, ბევრი
თხილი. ბევრი კანცეტი.

ერთხელ ბებიამ ჩაისვა გოგი კალთაში
და დაუწუო ბაასი:

— გოგი, არ მომწონს, მაგისთანა
თვალხარბი რომ ხარ. რა ამბავი, სულ
ბევრს და ბევრს გაიძახი. აბა, ვნახოთ,
რა გაქვს ბევრი:

- თავი ერთი!
- ცხვირი ერთი!
- პირი — ერთი!
- შუბლი — ერთი!
- თვალი ორი!
- ხელი — ორი!
- ფეხი — ორი!

გოგია ჩაფიქრებული უსმენდა.

— ბები, შენ დაგავიწყდა, რომ თმა
მაქვს ბევრზე ბევრი! — უთხრა გოგიამ.

ბებოს გაეტინა და ბევრი ტხილი მის-
ცა.

ნახატი მანანა მორჩილაპისა

ეთიონის ვაღრეა მუსაძმი

ცოდარ ღუმბაპი

შეეო, დაბრუნდი, დაბრუნდი,
ნუ ჩაქმები ზღვაში,
ზღვას ცეცხლი წაეკიდება,
ჩემი მამა ზის ნაჯში,
იძას რომ რამე შეემთხვეს,
რა მეშეელება მაშინ.
შეეო, დაბრუნდი, დაბრუნდი,
არც მე დაგრწები ვალში,
დიღით რომ ამობრმანდება,
შეეპეპებები ტაშით.

მომისარის სოფლისეკან

ირაკლი აბაშიძე

ვასტაკა

მიმისხრია სოფლისკენ,
სადაც ზურმუხტი მოებია;
პირველი შემეგებება:
„შენ შემოგევლოს ბებია!“
ღობესთხო ჩაიყინებისებს
წევარი ცეკი და ანგარა,
ხელებზე შემომახტება
ბაბუას ექრძა პატარა.—
გაი, ოუ აღზრც გახსოვარ,—
მას შემდეგ მოელი წელია,
მოელი წელია მოკითხვა
ერთხელ არ მიმიწერია.
იქნება ნიძაც შემდურის,
იქნებ შემდურის შერცხალაც,
მაგრამ რა მექნა, სკოლამი
მე განა მათოვის შეცდა?
სწავლის ღროს სწავლა
გმირველი
მოსწავლის შესაფერია.
ახლა კიქროლოთ ჰელებში,
მოელი ზაფხული წევნია.
მიმისარია სოფლისკენ,
სადაც ზურმუხტი მოებია.
სოფლის თავს შემეგებება:
„შენ შემოგევლოს ბებია!“

ზოსანი ვარ თამაბე,— „დილის“
არასებობის რეალისამისა
სისტემა ვალის რჩა და გილო.
ცავი ასიც—აღლონები ვისობრი
სისტემა. უკანასი „ვასტაკა“
ლილ ზარათისას მისურისათ
თავისნ უკავლდღირა, ეჭილ-
ზომისათვის საძირანაში. „ღი-
ლა“ კოველთვის კოცილიცოს
ეკილი, ჰავინი და ჰიანული
მიმოხარი—გვინი საცვარელი ბალ-
ვებისა.

„ვასტაკი“.
ბელორუსია.

ღომი ღი ხარები

სირბო კლდია ვალი

ლომი ორ ხას თავს დაესხა, მაგრამ ხა-
რები მეგობრულად შეერთდნენ, რენა დაუ-
წერს და მოიგორიეს.

მაშინ ლომმა ხერხს მიმართა და ერთ
ხას უთხრა:

— თუ მეგობარს მოშორდები, შენ არა-
ურს გავნებო.

ხარმა დაუჯერა და მეგობარს მოშორდა.
ამით ისარგებლა ლომმა, — ჯერ ერთი
ხარი გაგლიჯა და შემდეგ—მეორე.

କୋରି

ଶବ୍ଦଗର୍ବ ଅଧୀଷ୍ଠତା

ପଦିଲୁହରିନେ, ରତ୍ନଗର୍ବ ଯାନ୍ତିନା,
ରତ୍ନଗର୍ବ କିମ୍ବାରିଲୁଣ ଚନ୍ଦପାରି,
ଶାକ୍ତରତ୍ନଗର୍ବଲୁକେ କୁ ରା ମିର୍ବ,
ଶାକ୍ତରତ୍ନଗର୍ବଲୁକେ ପରାପାରି!
ଶାକ୍ତରତ୍ନଗର୍ବଲୁକେ ପରାପାରି,
ପୃଷ୍ଠା କେନ୍ଦ୍ରିନେ ତ୍ରୁଟିଲା ଚାରି,
ଚନ୍ଦରତ୍ନଗର୍ବର୍ତ୍ତ-ଲାଲା ଶୈଖନିର,
ଅଳାଦା ପୁରୁଷରେ ପାଇବାରି!
ଅଳାଦା ଅଳାଦାକାର କାର କାନ୍ଦିଲୁହରିର୍ଦ୍ଦୀର
ଏବଂ କାନ୍ଦିଲୁହରି କାନ୍ଦିଲୁହରି!

ଶିଥିରୁପ୍ରେସିଲେ ର୍ଘ୍ୟଦାନ,
ର୍ଘ୍ୟଦାନ କାରତ୍ନାଲୋ!
ତୁ ମେଘଦମ୍ବ ବାର୍ଷିକାନ୍ତି
ପିଲ୍ଲ-ମିଳିର୍ବର୍ଜିନ୍ଦୀ ବାଦିପାତର,
ର୍ଘ୍ୟଦାନ ବାର୍ଷିକାନ୍ତି
ମୁହୂର୍ତ୍ତିର୍ବର୍ଜିନ୍ଦୀ ବାଦିପାତର
ରାଧାକିଶୋର ବାଦିପାତର
ଶେଖରିତ୍ରି କ୍ଷେତ୍ରନିରିତି
ଅଳାଦା ପୁରୁଷରେ ପାଇବାରି...
ଅଳାଦା ପୁରୁଷରେ ପାଇବାରି!

କାହାକୁନ୍ତା

ରମେଶ ପରାମରିଷ୍ଟାର୍ଥୀ

ଲୋଭରେ କରୁକ୍କାନାସ ପଦାକାନ. ଏ ମିଳିକରି, ରନ୍ଧି
ଗାନ୍ଦାନ୍ତିକେ ଅମିଲିଶୁଲି ଫିଲି କବିଲ୍ଲର୍ବଦୀ ଏହି ରା ଶୁଲ
ପ୍ରକିନ୍ଦିନୀ, ପ୍ରକିନ୍ଦିନୀ...

ଏହିନେବେଳ କରୁକ୍କାନାସ ମେହେଲ୍ଲେମ ରାଖୁଥାବା:
— ମିଳି ଏ!
କରୁକ୍କାନାମ ଗାଇରିକ୍ଷା ରା ମିଳିକରି.
— ମିଳିଯ ଶୁଲାବା ଏ ଶୁନିରା?—କୁନ୍ତରେ ମେହେଲ୍ଲେ.

କରୁକ୍କାନାମ ରାହେ ଗାଇରିକ୍ଷା ରା ତାପି ରାନ୍ଧିନୀର:

— ମିଳିନା.

ମେହେଲ୍ଲେମ କାନ୍ତିକରାନ କାନ୍ତିକରାନ ଶୁଲାବାଦ
ଅମିଲିଲ ରା ଗାଉରିଲା.

କରୁକ୍କାନାମ ପାରିବାକି ମିଳିମିଶ୍ରେ ମିଳିକରିକ୍ଷା ଗାନ୍ଦାନ୍ତିକା
ରା କାହାକୁନ୍ତା.

ମାଗରାମ ମେହେଲ୍ଲେମ ଶୁଲାବା କ୍ଷେତ୍ରନାନ କାରତ୍ନାଲୋ,
ମେହେଲ୍ଲେମ କାନ୍ତିକରାନ ଶେଖରିତ୍ରି ଗାପିରିଲିଲ ଶୁଲାବା ଅମିଲିଲ
ରା ଏଲାଦ ଗାପିରିଲିଲ ଶେଖରିତ୍ରି. ଏହିକାରି ଏହିକାରି
ରା କାହାକୁନ୍ତାର୍ବଦୀ କାହାକୁନ୍ତା.

ମେହେଲ୍ଲେମ କରୁକ୍କାନାମ ପାରିବାକି ଶେଖରିତ୍ରି:

— ପାରିବା ତୁ ଏବା କାନ୍ଦିଲୁହରିର ଶୁଲାବାଦିକ୍ଷା?

ଶୁଲାବାଦି—ଏଲାନାମ କାନ୍ଦିଲୁହରିର ଶୁଲାବାଦି.

— ପାରିବା—ଏଲାନାମ କାନ୍ଦିଲୁହରିର ଶୁଲାବାଦି.

ଏହି ରାନ୍ଧିନୀର ମେହେଲ୍ଲେମ ଏ ନନ୍ଦାରାନ ବିନ୍ଦୁ କୁରି
ଅମିଲିଲ.

ქავებები და შემორგონა

იოსეგ ცონაზილი

სილით, დაწენით, ზემით
შემოდგომა მოყიდა.

— შემოდგომავ, გვითხარი,
მობრძანდები შორიდა?

— არა, ჩემთ კარგებო,
შორი მგზავრი როდი ვარ.
მე თქვენს ვინახებიდან,
ბაღებიდან მოვდიდარ.

გვითხარ, ასე ბარაქით
ნერჯ ვინ დაგამშენა?
— ვინა? თქვენი მშობლების
დაუღლებოდა მარჯვენა.

— გვითხარ, რა მოგვიტანე
აგრძელებ შემოტევლებით!
— პაბის სელით მოწედილი
დაშაქრული მტექნები.

მოსახლეობი ულევი,
თვალით ჯერ არ ნახული,
ნარინჯები კოლექტი,
ჩურჩესელები კაშური.

— ჩვენგან რადას მოითხოვ,
შემოდგომავ ლამაზო?
— მინდა კარგად ისწავლოთ,
მინდა არ ისარმაცოთ!

ზოგიერთი

ვინისათ „ლილა“, დაბადების ორაობიდან
მასთავი დარსებაზე მის გაფლეჩარებისად მო-
ვისალითი. გისერიკი ახალ-ახალ რამარი-
ბისა,—ძარისელი გავჯვინას, სკოი რამარის
ვონავალი პატიოორისის აღზრდის სამართლი.

„ბოლ დი რე განი...“
ყაზახეთი.

ვაჩეჩები

დოდო ვალაჟკორია

— ბაკ-ბუკ, ბაკ-ბუკ!—ისმოდა ოთახში ლიზი-
კოს ფეხის ხმა.

— ჩუმად იარე, ნუ ხმაურობ,—უთხრა პაპამ.
ლიზიკო ცდილობდა ჩუმად გავვლო, მაგრამ
ფეხსაცმელი თავისას არ იშლიდა.

— ბებო, ჩუმი ფეხსაცმელი მიყიდე, —სოხოვა
გოგონამ ბებოს.

ბებომ ლიზიკოს ფაჩუჩები შეუკერა.

იღია სიხარულიძე

აგერ ვაკე მინდორია,
ხეები დგას ირგვლივ ჯარად.
წრე შეუტრავთ პაწაწინებს,
წრეში მწერივად ჩამომდგარან.
ისმის ტაში, მწყობრი ტაში,
ტრიალებენ, როგორც ჯარა;
დოლი მღერის: „ვათამაშებ
ამ პატარას,
იმ პატარას,
იმ პატარას,
ამ პატარას!..“
გამოუხტა ოთარიკო
და „ქართული“ დაუარა;
ფეხებს ისე ათამაშებს,
ბალახს არც კი დააკარა!
შეეხათუნა შასთან ცეკვავს,
გადაიქცენ ნივექარად;
დოლი მღერის: „ვათამაშებ
ამ პატარას,
იმ პატარას,
იმ პატარას,
ამ პატარას!“

ნინიკო და ცუგო

თამარ ჩხაიძე

ნინიკო ეზოში გამოტკრიალდა, ხელ-
ში პური ეჭირა. ხტუნვა-ხტუნვით და-
კუდის ქნევით ცუგო გამოეგება.

— ცუგო, ცუგო, ყველი და პური
გინდა?

— პაბ, პაბ!

შესანსლო ცუგომ ყველი და პური თუ
არა, ნინიკოს დედაც მოვიდა.

— ნინიკო, ყველი და პური შექამე?

— ჰო!

— აბა, დედა დაიფიცე!

— ცუგომ დაიფიცო!

楚留 蘇州刺繡

卷頭詩歌 代序

耕種者們 稚嫩的臉上洋溢著歡樂
他們在田間耕作，汗流浹背，但他們的笑聲
卻充滿着希望。他們是大地的主人，他們的每一滴汗水
都是對未來的希望。

—— 他們在田間耕作，汗流浹背，但他們的笑聲
卻充滿著希望。他們是大地的主人，他們的每一滴汗水
都是對未來的希望。

稚嫩的臉上洋溢著歡樂
他們在田間耕作，汗流浹背，但他們的笑聲
卻充滿著希望。他們是大地的主人，他們的每一滴汗水
都是對未來的希望。

—— 他們在田間耕作，汗流浹背，但他們的笑聲
卻充滿著希望。他們是大地的主人，他們的每一滴汗水
都是對未來的希望。

—— 他們在田間耕作，汗流浹背，但他們的笑聲
卻充滿著希望。他們是大地的主人，他們的每一滴汗水
都是對未來的希望。

—— 他們在田間耕作，汗流浹背，但他們的笑聲
卻充滿著希望。他們是大地的主人，他們的每一滴汗水
都是對未來的希望。

稚嫩的臉上洋溢著歡樂
他們在田間耕作，汗流浹背，但他們的笑聲
卻充滿著希望。他們是大地的主人，他們的每一滴汗水
都是對未來的希望。

剪影

童年

卷頭詩歌 代序

三月的暖風輕拂著大地...
春暖花開，綠葉繁茂，
綠色的田野裡，一派欣欣向榮的景象...
綠色的田野裡，一派欣欣向榮的景象...

柯爾克孜

柯爾克孜族有50多個民族，
主要分布在新疆維吾爾自治區、
甘肅、青海、陝西、內蒙古等省區。
柯爾克孜族是中國少數民族之一，
人口約有100多萬人。柯爾克孜族
主要分布在新疆維吾爾自治區、
甘肅、青海、陝西、內蒙古等省區。

民族：柯爾克孜族
分布：新疆、甘肅、青海、陝西、內蒙古

ნიკოლას ხიდი

ურთიერთება

ნიკოლა გეზარაშვილი

— თქმო, აი, ჩა ვიშვევე! — შემოესმა თქმოს ზურას ხმა. ზურას ხედში ძველისძველი საცრის ნახევარი ეჭირა.

— რისთვის გინდა? — ჰეთხა თქმომ.

— ნიდის თაღად გამოგვადგება. ხეგუში ვიპოვვ და წამოვილე.

ზურამ საცრის ჩგორის ნახევარი რუს დააზომა, გადასწვევება თუ არა. თქმომ რუში უფრო ღრმა და ვიწრო აღგიღი მოძებნა, წყალს ზემოდან დააღვა და თქვა:

— მართდაც კარგია, თაღის გვერდებს და ზე-ვითა ნაწილს ცემენტი ამოვაშენებთ. ოლონდ, სად ვიშოვოთ ცემენტი?

ბიჭებს ბებია სონას ებო გაახსენდათ, იქ აუარებელი ქვიშა და ცემენტი ეყარა. ბებია სონასთან გაიკუნენ და ორი მუჭა ცემენტი გა-მოსთხოვეს. გაჩაღდა მუშაობა. ბიჭებმა ჯერ

რუ ამოასუფთავეს, მერე საცრის უფლებურწვევა ნაპირებზე მიწაში ჩამაგრეს და ცემენტით ამოა-შენეს. თაღის ხემო ნაწილიც ისე გაძალესეს, რომ ნაპირებს გაუთანასწორეს.

— აბა, ეს რა ნიდია, ზე ერთ ნაბიჯსაც ვერ გადააღვამ, — შენიშნა პატარა ნუგბარმა.

— კუტ-კუტ, კუტ! — გაისმა უცბად მათ მახ-ლობლად.

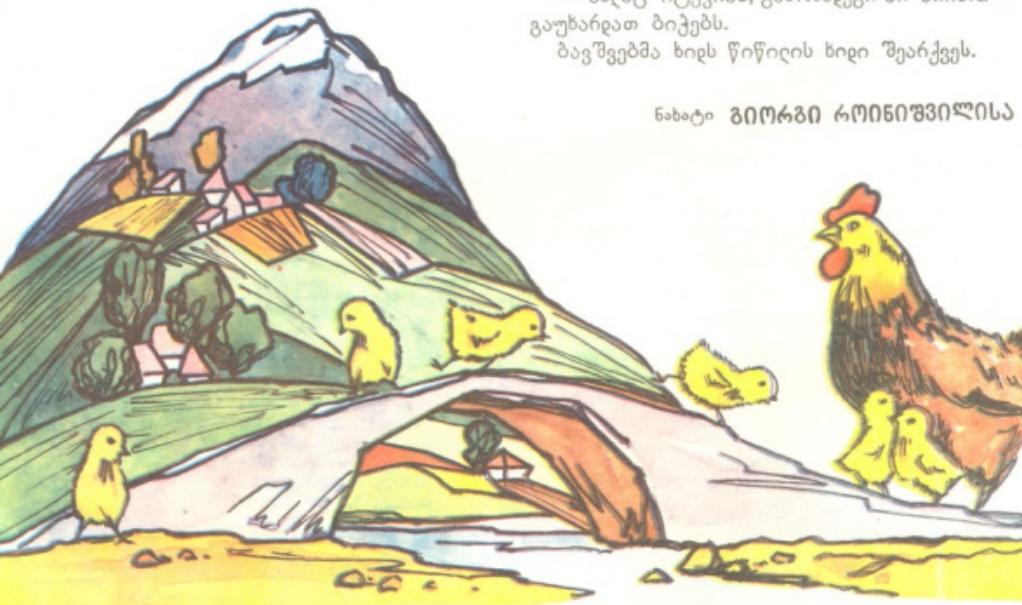
აყნონიდი კრუნი წიწიღებს პირდაპირ რუსკენ მიუძღვოდა. მივიღა თუ არა რუსთან, კრუნია ისკუპა, გადახტა და შეორე ნაპირიდან მიიხმო შვიღები.

— წია, წია, წია! — წიგწივებდნენ წიწიღები და გადასასვედეს ექებდნენ. ერთმა ქვა მოძებნა, უერთა და ისე გაღვივიდა მეორე მხარებჲ. მეორემ პაწი ფრთები გაშაღა და გადაფრინა. დანარ-ჩენები რუს გადალმა უმწეოდ დაჩნენ. უცებ ერთი მათგანი ბიჭების გაკეთებულ ზიდს წააწყდა. წიწიღებმ გადაიჩინა ჩიდი და გახარებული დედასთან მიიჭრა. სხვებიც უკან მიპყვნენ... კუტ-კუტ და წია, წია, ერთმანეთში აირია.

— ახდაც იტყვიან, გამოსაღევი არ აჩისო? — გაუხარათ ბიჭებს.

ბავშვებმა ხიდს წიწიღის ხიდი შეარქვეს.

ნახატი გიორგი როინიშვილისა

ՅՈՒ ՇՈՒՐՈ ՑՈԿՅԱՆԵ?

3. ՑՈՑՈԱՅՈՂՈ

- Յոն շոյրոն ցոյցարև ցողութա՞ի?
- Յոնց ծցըր յանցոյցըս մռմուտանս
- Յոն շոյրոն ցոյցարև ხառունա?
- տոշուն, տցալոցծարուլա!
- Շեն Յոնդա ցոյցարև, որա?
- Յոնց նացոնս մռմցըմս ե՛՛շուրալ!
- Շեն, հիմոն բայցըմելուապ,
- Յոն շոյրոն ցոյցարև, լցուա?
- հիմոն վաճառա ծածուա
- Սշուլ մորհեցնուա պայլաս!

Խանգարութեան կոնժշկաչազօղուսա

ԻՉԵՆՈ ԾԵԶԱ ԿԱԼԱՎՈ

ՀԵՅԱԿ ԲԱԿՈՅՈՒՆ

Իշենո յեցպնուս սոլամանց,
Մշմոնցըս օլուցու—
Սապցարցըլո տծոլուսու
Իշենո ԾԵԶԱ-յալայի.
Սայարտցըլոս ցշունո արուս,
Տոմբույուց դա Տոնցուսու,
Մշմոնցըս օլու անոլո.
Իշենո ԾԵԶԱ տծոլուսու.
Մաս ԾԵԶԱ, յամարչացըն,
Յոնաց ԾԵԶԱ ամացու,
յանասելո, աա՛՛շենա
Իշենո տծոլուս-յալայի.
Իշենո յեցպնուս սոլամանց,
Մշմոնցըս օլուցու,
Ռա յարցու, Ռա լումանու,
Իշենո ԾԵԶԱ-յալայի.

ԾԵԶԱ
ՀԵՅԱԿ

ԹԱԼՈՅԱ ՖԱՄԵՌՈՒ

— միջըլո, միջըլո, սամացըլո,
միջըլո, միջըլո, տես-մարուս,
մուցըլո Շենո վայցալոմնա
մողոնելու ֆլամարու.
— ԾԵԶԱ յամարչաց, յամարչաց
ձայնայա դա սապցարու!
տես յոմարչաց, ամա տատլու,
Ենրուա ըա մուսամարու!..

ბაზარი

ქათავან ჰილაშვილი

მწიფე ბალი, მწიფეს. ხეზე შემომსხდარან გიო,
თინა და შიო. იმათი წერიალა სიმღერა სოფელს
ეფინება. მწიფე ბლით ხან პირს იტკბარუნებენ,
ხან—ტოტებზე ჩამიკონჭიალებულ პატია კალა-
თებში ჰყრინ.

აგერ ქენჭეროზე სამი ჩიტუნა ჟივევივით შე-
მოვდა.

— აბა, გიო, გამოიცან რას ჟღურტულებენ
ჩიტუნები?— ჰკითხა ძმას შიომ.

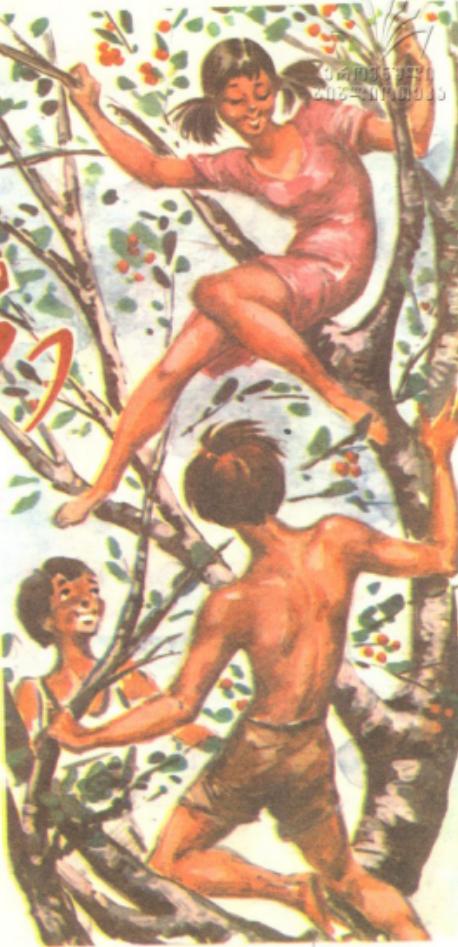
— ჩევნც და-ძმანი ვართო!— შესძახა გიომ.

— არაფერიც, ჩევნც ვიცით სიმღერაო, — ყელი
მოიღერა თინამ.

— ვერ გამოიცანით, — გადახედა და-ძმას
შიომ,— იცით, რას ჟივევებენ?— სულ ნუ გაპ-
რეფ, ცოტა ჩევნც დაგვიტოვეთო.

— დაგვეწვიეთ, დაგვეწვიეთ! — მიიპატიკეს
ყმაწვილებია ჩიტუნები.

ნახარი ვახტანგ გულისაშვილისა

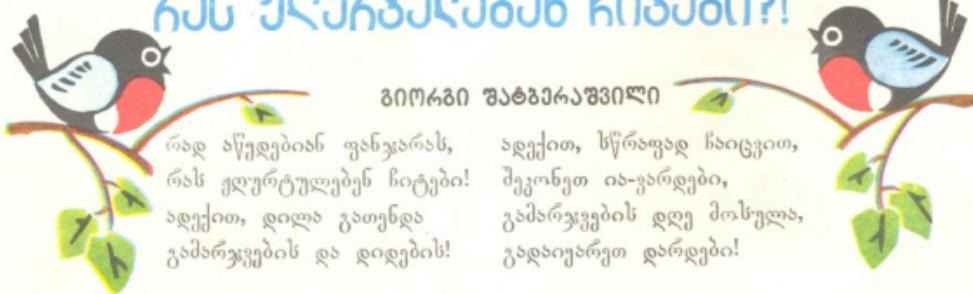

ჩა ჟღურულებენ ჩივები?

გიორგი შათბერიაშვილი

რად აწედებიან ფანჯარას,
რას ჟღურტულებენ ჩიტები!
ადქით, დიღდა გათენდა
გამარჯვების და დიდების!

ადქით, სწრაფად ჩაცდეთ,
ჟეკონეთ ია-ფარდები,
გამარჯვების დღე მოსულა,
გადაიუბრეთ დარდები!

სიმღერა მამულზე

ჯანდაცვლის ჩართვისას

ჰაი, ღიღიღმე, ღიღიღმე,
მთა-ბარი შემოვიჩინე,
მთაში წყარონი მლერია,
ბარში მიწოდი ბიბინებს.
წყაროსაც დავეწაფები,
ღავერეუ ვარებეს და გვირიდებს,
რა ღამაში ხაჩ, მამულო,
შენი გაშენის კირიშე.

პირისას გავავა-
პო, ძვირას კოლო-
შების გილოვავით სა-
ხელოვანი რუსალის
„ლილის“ ნახვისას-
კავენან, დაი, თქვინი „დილა“
გახაფილის კავი-
ლივით გარად იგლი-
ზოდეს და იცხაჩენ-
ზოდეს:

პირიესცემით,
სომხური საბავშვო
კურნალის
„წიწერი აკის“
რედაქტირით.

შერაცხეა და ნელგანდი

გიორგი ზერათალი

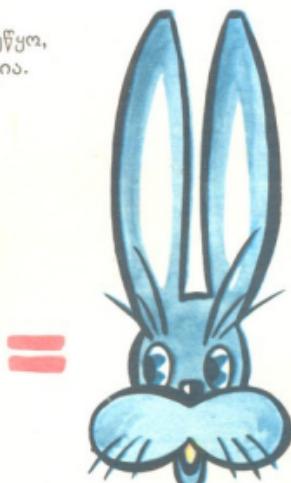
ცხრაფეხამ უთხრა ნაღბანდსა:
— მოღი, მომარგე ნაღია...
— ნეტავი ნაღი რად უნდა,
რომელი მორჩენაღია,
რომეღი ხარი ეგა მყავს,

გამიგსოს წოდებე ნაღია,
რომეღი ვირი ეგა მყავს,
ოჯახის მარჩენაღია,
მაგას რომ ქევა დავუწყო,
ცხენს არ დარჩება ნაღია.

ჭკვიანი გაჭია

გივი პიპილაძე

— ერთ ვაშძს ერთი მიფუმატოთ,
რამენია ბაჭიავა?—
არ გაიბრა პაწია,
ორი ყური ასწია.

ნელთათმანი

ვლალიშვილი ასლამაზიშვილი

სკოლიდან დაბრუნებული ლეო შემოაღებდა
თუ არა ჭიშარს, მირჯვენა ხელს ასწევდა და ხე-
თვე თითს გაფარჩისვდა: გამოიხედეთ, ხუთიანი მი-
ვიღეთ.

ბებია დარი ამ დროს ყოველთვის ფანჯარასთან
იჯდა და ლეოს ელოდა.

ერთხელ ბებია დარიმ შეილიშეილს ახალმოქ-
სოვილი, თოვლიერ ქითქათა ხელთამანები დახ-
ვედრა: რაკი შენ ხუთიანებით მისარებ გულს, არც
მე დაგრძები ვალშიო.

ლეომ ერთ კი დახედა ხელთამანებს და ისევ
ბებიას დავტბრუნა:

— არ მომწონს!

— რატომ, შეილო?

— ცერა თოთი ცალკეა, დანარჩენი ოთხი კი—
ერთად.

— განა დაგვიწყდა, ბალში რომ დადიოდი, ხულ
ასეთ ხელთამანებს არ გიქვსოვდა?

— არა, ბება, ისეთი ხელთამანები მომიქსოვე,
ხუთივე თოთი ცალკე-ცალკე პქონდეს: სკოლიდან
რომ დავტბრუნდები, შორიდან „ხუთიანს“ კარგად
დაგანახვებ! — მიუღო ლეომ.

ნახატები თამაზ ხუცივზილია
ირგვლივ გამოიწვია

საქანეაღა

გიორგი კაჭახიძე

მზარული თინათინი
საქანეაღამ გაახარა,
ბედ დასკუპრდა, გაიცინა,
ააქანა, გააქანა.
— ერთი, ორი! ერთი, ორი! —
ალტაცებით ითვედის ბავშვი.
ებოს ისე გაღასცემის,
თითქოს იჯდეს თვითმფრინავში
ხან ქარივით დაწევება,
ხან — ჩიტრივით მიპერის მაღდა
და ჭიკვიკით ზმას უერთებს
ჩიტრუნებით საცეს ბალნარს.
ფიქრობს: „ისე მიმოვგრივარ,
ვით მეჩუაღი, ვით ნიავი,
საქანეაღა ასეთია,
რა იქნება თვითმფრინავი?“

ზემოარი

გივი ქედებიძე

თოვეს...
თოვეს...

თოვეს...
თოვეს...

მცინძე დღი არის — თოვეს,
სურანზე მოურინდნენ შემიტრი შაშვები —
ამინდი დაუდგა თოვეს.

ბატაზონი ბაბუა აბოლებს კალიონს,
ბება ხეჩინდეს რთავს...

— ჟიხელი!

— ჟიხელი!

რა დადი თოველია,

რა კორი ზემოარი გვაქვს.

პერინის...

პერინის...

პერინის...

პერინის...

ტოტები გრძელება ხეს.

მისიანულ სულილში გამაღლდა მომირობა —
კოფიშები გვიზორენ ჩვენც...

კუკურულებ თოვას და...

ჭერია!

მიორიდან იღებიერმა რძის...

ცირის...

ცირის...

ცირის...

ცი ფეხად ჩიმოდის რის.

თოვეს...

თოვეს...

თოვეს...

თოველია მიწოდინი, მისა;

გაურაცხე ბაგშეცემა წამოლებეს ბაბუა,

ჩიმელიც დაროინა მითლიდ.

ნამდებილი ბაბუა ბუჩარიონი კალიონს

აბოლებს — თინა იქნებს თოვეს...

— ჟი...

— ჟი...

— ჟი...

— ჟი...

რა დოლა ზემოარი გვაქვს?

საქართველო მომიქანეობა

ავთაღელი გურგენიძე

მზო,

მზეო, თვალისატულავ,

იხარე და იმრიალე,

სარკესავით ნათელ ცაჟე

დროშასავით იფრიალე.

დამიშაქრე ოჯალეში,

დამიშაქრე

ციცქა,

თითა...

საქართველო მომიქარვე

სითბოთი და სინათლითა!

სულითა და გულით
მიღლიავთ „ილის“
გთილ კოლექტივს
ესრილის არავების
და ფლიტების. მისურ-
ვით ყაჩაბირების უ-
ამძღვებრივი საზამ-
ბაზი, სამა აირეშ-
ლად აღსაღება — მო-
ნი მარბა, — მოავალი
ეზონისილი კორუნი-
ვინა.

ერქნალ

„ზი ი ტე სა“

რედევცია.

ლატევია.

მარი გოლიშვილი

ნანამ იმდენი იყარებხნა თმა, იმდენი, ვიღირე სა-
ვარტელი არ გატეხა. გატეხილი სავარტელი სარ-
კის წინ ჩუქად დადო, ფოთონ კი ფანჯარაზე და-
კუჭდა ფისოსავით და ფითომც იქ არაფერიათ, გა-
რეთ დაწყო ცქერა.

დედმდ გატეხილი სავარტელი რომ ნახა, თავის-
თვის ჩილავარავა:

- სავარტელი გამტყდარა.
- მე არ გამიტეხია! — თქვა ჩემიაზ.
- არც მე გამიტეხია! — იუარა ბებომაპ.
- არც მე! — წამოიყვირა ნანაშ.

დედმდ გიცინ.

— ალბო მე გამტყდა, ან თავისით გატყდე-
ბოდა, — ამითოხრა ბებომ.

— რა ამბავა, სულ ასე თავისით ტყდება ცვე-
ლავერი? — მამამ შეჩები იიჩენა და ოთახში გაირ-
გამოიარა.

— შენ არ გავიტეხია, მე არ გამიტეხია, იმას არ
გატეხია, ააა, ვინდა შემოსულა, სავარტელი გაუ-
ტეხია და ისევ უკინ წასულა, — დაუმარა ბებომ.

პაპა აქამდე ჩუქად იყო, ხლო კი გაშეოთ გვერდ-
ზე გადალო და თქვა:

— რა მოხდა, რა ამბავი ატყებო ერთი ციქნა
სავარტელის გულისფერის? მე ვივარტენიდი თმას და
გამოტყდა.

ცველამ პაპას შეტედა და ერთი სიცილი ატყდა:
აი, სერი, პაპას ხომ ერთი ლერი თმაც არა აქეს
თავტეზე?

ნანა პაპასთან მიერდა. შელორ თავტე ხელი მოუ-
ცაუნა და უჩიტერსულა: — ქემთა თმამ გატეხა, პაპა,
ჩემშა თმამ!

— ეს შეც კარგად ვიცა, შეგრამ რატომ თეი-
თონ არ ამბობს მე გაეტეხო? — ჩურჩულითვე მიუ-
გო პაპამ.

მეცნი

ლეილა ერაპე

იცით, როგორი ბიჭია
ჩემი უმცროსი ძამიკე?
ერთი თხიღი რომ თხიღია,—
იმასაც ძმურა გამიყოფს.
მარტო უფროსი კი არა,
ტანარაც უფრო ღიღი გარ,
ხეღისეღიაკიდებული
სკოლაშიც ერთად მივღეცართ.

მაცნე

ძირითადო კოლეგიალუ გილოცავთ
სახილოვანი იუსტიციას. — დილის „არამ-
არამ 50 ჯლის თავას.

1974 წლის რაიონ დილი იარაღითია
აკადემიკოს თანამდებობა.

ხანგაძლივ ჯანერით იაბას გისლა-
ვის ძირითადო მიმოიხილო.

ზურნალ „ამცაბზის“ კოლექტივი-
აუზაზეთი.

სტუმრობანი

ხუთა გერულავა

სტუმრობანი! სტუმრობანი!
ძმაო გოგა, ცნუმრობ განა,
ტახტებე უზის დაღის ნანა—
დელფანა აღდისტანა.
შეენის კაბა სიფრიფანა,
რომ ანათებს იმისთანა.
რომ მორცეცობდა ხანდახანა,
გახალისძა თანდათანა.
მშობლებსაც ართობს ნანა;
იან-ნანა, ვაჩო ნანა...
რა კარგია სტუმრობანა!

ნედკლასერი

ნოდარ ზამანაპე

გოგნი, გოგნი, გოგონა,
გოგონია კვანწია,
მიგოგმანებს სკოლაში,
ჯერ ექვის წილის არცყია.
თეთრი ბაფთა უხედბა,
ფორმის კაბა აცვია,
თმები კოხტად დაუწენავს,
კოხტად გაღუპარცხნია.
„დედაქნა“ უძმევნებს
წითელ ჩანთას—პაწიას.
მიგოგმანებს, მიგოგავს
გოგონია კვანწია.

საზამთრო

კარლო კობერიძე

ლიკა საზამთროს მიირთმევს,
თან ეყითხება გიას:
— ზამთარშიც რატომ არა
გვაქვს,
თუკი საზამთრო ჰქვია?—
გიაც საზამთროს მიირთმევს,
თან უპასუხებს ლიას:
— ალბათ ზამთარშიც გვექნება,
რაღან საზამთრო ჰქვია.

ყვენჩელა და ცანცელა

მურან ლეგანიძე

ჰაი, ჰაი, უსირცხვიღო ყვანჩაღავ!
ჩემს ბაჭიას ნაცარის და ცანცაღას,
თავზე თოვდი დაყარე ურცხადა—
გაა, თუ სურდო შეეყარა უცბაბა!..
გავკირვებით ჩას გამყურებ ტოტიღან!
მანი დატენა ჩალა აზა მოგინდა!
...ნურც ყოფიდა ქვეყნად ჩემი ბაჭია,
ნურც გამზრია, ნურც გამზღარა კურდეღი,
თუ კი შენებრ გაიზრება უზრეღი!

ნახატები სოფიო კინშურაზვილისა

